

Утвърждавам
Стефка Жечева
Директор

ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас

Училищна програма
за прилагане на институционалните политики за подкрепа на
гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното
образование в ОУ „П. Р. Славейков“ - Бургас
за 2023 - 2027 г.

Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет

ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас

І. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

2. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

3. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

4. Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

5. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят;

в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

г) осъзнава и цени своята културна идентичност;

д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;

л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

а) възпитава в демократичните ценности;

ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас

б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;

в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, ограничаваща различните форми на агресия и дискриминация;

г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;

д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

II. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.

2. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява и:

- в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
- в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

3. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на разширена подготовка се осъществява интегрирано и/или чрез самостоятелни учебни предмети по чл. 76, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.

4. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания по чл. 14, ал. 2, се осъществява чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- безопасността и движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- кариерно ориентиране.

5. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществява и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

6. Разпределението на тематичните области в часа на класа по класове и като минимален задължителен брой часове е посочено в [приложение № 5 към Наредба №13/21.09.2016 г.](#)

7. За организацията и съдържанието на [часа на класа преди началото на учебната година класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен план](#) при съобразяване с разпределението на тематичните области [по ал. 1 и приложение № 5 от Наредба №13.](#)

8. В годишния план се определя броят на часовете по теми и дейности според интересите и възрастта на учениците и с тяхно участие.

9. За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците.

10. Обучението по отделни тематични области може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.

ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас

11. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден се осъществява от учителите в групите за целодневна организация на учебния ден чрез дейности и проекти.

12. Времето за дейности по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се разпределя за групата равномерно през цялата учебна година или модулно в даден период от учебната година.

III. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ОУ „П. Р. СЛАВЕЙКОВ“ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Образователната институция анализира потребностите на училищната общност и определя своите приоритети, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, които са част от стратегията на институцията по чл. 263, ал.1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

2. В съответствие със стратегическите си приоритети образователната институция определя институционална политика, която подкрепя и осъществява гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

3. Целите и дейностите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализират чрез:

- предвидените теми за часа на класа;

- интегриран подход при обучението по учебните предмети Български език и литература, Родинознание, Човекът и обществото, Човекът и природата, История и цивилизации, География и икономика, Биология и здравно образование, Физическо възпитание и спорт.

4. Институционалната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

5. В подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „П. Р. Славейков“ се провеждат утвърдени училищни ритуали, свързани с:

а) откриване и закриване на учебната година;

б) официално раздаване удостоверенията за завършен първи клас, удостоверенията за завършен начален етап и свидетелства за основно образование;

в) награждаване на отличили се ученици чрез грамоти и/или плакети;

г) поддържане на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;

д) честване на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището.

6. В подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са избрани елементи на училищна униформа, училищен химн, девиз и училищно лого.

7. Учениците се възпитават в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;

б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището.

8. Институционалната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включва и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики като:

- участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;

- организиране на доброволчески дейности в и извън училище;

- поддържане на интернет страници и училищни блогове с активното участие на учениците;

- организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;

ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас

- организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

- организиране на обучения на връстници от връстници;

- реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;

- проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

9. Формите на ученическо самоуправление и представителство са определени с [приложение № 6 към Наредба 13](#).

В ОУ „П. Р. Славейков“ - Бургас е създаден ученически съвет с участие на представители от всички класове.

10. Интегрална част от институционалните политики, насочени към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е подкрепата за мултикултурната среда.

11. Участие и реализиране на дейности по проекти „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ е също в подкрепа на здравното образование в ОУ „П. Р. Славейков“.

IV. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

2. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование – в [приложение № 1 от Наредба №13](#);

- по здравно образование – в [приложение № 2 от Наредба №13](#);

- по екологично образование – в [приложение № 3 от Наредба №13](#);

- по интеркултурно образование – в [приложение № 4 от Наредба №13](#).

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, в рамките на целодневната организация, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

Настоящата Училищна програма за прилагане на институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас е изготвена на основание [§ 3 от Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование](#).

Програмата за прилагане на институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Бургас се актуализира при необходимост.